

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยการพัฒนาการอ่านจับใจความ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วนำไปจัดกิจกรรมเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.60/85.00 ซึ่งสูงเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80
2. ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.L.) ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7073 คิดเป็นร้อยละ 70.73
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44 : S.D. = 0.74$)

อภิปรายผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.60/85.00 หมายความว่า คะแนนระหว่างเรียนจากการทำแบบทดสอบย่อยท้ายชุดการสอน คิดเป็นร้อยละ 87.60 และคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความที่ผู้เรียนได้เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC คิดเป็นร้อยละ 85.00 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC เพื่อพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ครูผู้สอนตั้งไว้ สามารถช่วยให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ รู้จักความสามัคคีภายในกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และรู้จักควบคุมตนเอง นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจเรียน สนุกสนานดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 2) กล่าวไว้ว่าการอ่านว่าเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของกลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสาร ซึ่งผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้ นับว่ากิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมพัฒนาการอ่านอย่างต่อเนื่อง เมื่อ

นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องและสรุปเรื่องได้ถูกต้อง ซึ่งจากกิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะช่วยสอนนักเรียนที่เรียนอ่อนอธิบายเรื่องให้เพื่อนฟังด้วยภาษาของตนเองทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น จะทำให้นักเรียนที่เรียนเก่งได้ฝึกอ่านบ่อย ๆ จากการสอนเพื่อน จึงเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เมื่อได้อธิบายให้เพื่อนฟังและเพื่อนที่เรียนอ่อนก็สามารถเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น ทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งสองฝ่าย เพราะนักเรียนที่เรียนอ่อนมีความรู้สึกไม่ถูกทอดทิ้ง นักเรียนเก่งสามารถแสดงศักยภาพได้เต็มความสามารถ การที่แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพสูงตามที่ตั้งเกณฑ์ไว้แน่นอนเนื่องมาจาก 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง แนวทางการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง ตลอดจนหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย 2) ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ในครั้งนี้ ดำเนินการด้วยกระบวนการ ขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบ กล่าวคือผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ อย่างเป็นระบบและมีวิธีการที่เหมาะสม ตามหลักการสร้างเข้าใจในภาษา และความเหมาะสมด้านอื่น ๆ เช่น เวลาในการดำเนินกิจกรรมเป็นต้น ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย และ 4) ในการจัดกิจกรรม นักเรียนได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง ตลอดจนได้ทราบผลการประเมินระหว่างเรียนจากครูในแต่ละครั้งอย่างสม่ำเสมอ เป็นผลให้นักเรียนได้ทราบความบกพร่องของตนเอง และพยายามแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น และเกิดการแข่งขันทัดตัวเองมากขึ้น เป็นการพัฒนาทักษะทางสังคม ฝึกให้นักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันในทางบวก ยอมรับกัน ส่งผลให้ความรู้สึกแข่งขัน แบ่งแยกน้อยลงไป และช่วยให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน เพราะได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนที่ดี ทำให้เกิดกำลังใจในการเรียน ไม่รู้สึกท้อถอย ส่วนนักเรียนที่เรียนดีมีโอกาสดูฝึกทักษะทางภาษามากขึ้น จากการพูดคุยแสดงความคิดเห็นให้เพื่อนในกลุ่มฟัง กล่าวโดยสรุปว่า จากการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพว่าการสอนแบบปกติ เพราะกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิค CIRC ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนและเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7073 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 70.73 เรื่อง การอ่านจับใจความ หมายความว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การอ่านจับใจความมากขึ้น มีความก้าวหน้า และมีพัฒนาการทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับภุชญา พงษ์วารี (2550 : 90) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ก่อนเรียนในภาพรวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.43 และหลังเรียนในภาพรวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.29 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนมีคะแนนผลต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 20.87

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การนำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ไปใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความสูงขึ้น ซึ่งการที่แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้นั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC เป็นสื่อการเรียนรู้หนึ่งที่มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการช่วยกันของเพื่อนภายในกลุ่ม คนเก่งช่วยคนอ่อน ก็จะทำให้คนที่เรียนอ่อนเกิดความเข้าใจได้ง่ายและเร็วยิ่งขึ้นจะเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวรรณ นำอุทิศ (2552 : 77) ที่ได้ศึกษา ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี สูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พเยาว์ สິงวี (2551 : 142) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC กับการสอนแบบปกติหลังการทดลอง ผลการวิจัย พบว่า ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสูงกว่ากลุ่มควบคุม สอดคล้องกับ กฤษณา พงษ์วารี (2550 : 90) ได้ศึกษา พบว่า ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรูปแบบการสอน CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลา พานอังกาบ (2550 : 83) ได้ศึกษา พบว่า ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบผสมผสาน (CIRC) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$: S.D. = 0.74) แสดงว่านักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านกระบวนการ เรียนการสอนที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC เป็นการเรียนที่นักเรียน ทุกคน ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง กิจกรรมมีความน่าสนใจ จึงเป็นการเรียนที่มีคุณค่าต่อนักเรียน รวมทั้งนักเรียน ได้มีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้ วิธีการสอนที่ใช่แปลกใหม่จากการเรียนปกติของนักเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน เรียนได้อย่างสนุกสนานไม่น่าเบื่อ สอดคล้องกับ วิภาวรรณ นาอุทิศ (2552 : 77) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความสามารถอยู่ในกลุ่มสูง กลุ่มปานกลางและกลุ่มต่ำมีความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมสมร ทิฏเวียง (2552 : 67) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการทำงาน กลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC อยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ บุญสม (2547 : 97) ได้ศึกษา พบว่า แรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วย วิธีการสอนอ่านแบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรม CIRC หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยการพัฒนาการอ่านจับใจความ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการ เรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผน พบว่าผู้เรียนทุกคนมีความสุข มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย

ความสนุกสนาน ให้ความสนใจเป็นอย่างดี เนื่องจากการปฏิบัติกิจกรรมเป็นระบบกลุ่ม นักเรียนจึงมีความรัก ความเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มตนเอง ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ และพัฒนาไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ให้ความสนใจเป็นอย่างดี ในขณะที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC นั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มมีน้ำใจ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความสามัคคีภายในกลุ่ม เรื่องที่นักเรียนชื่นชอบและให้ความสนใจในการเรียนเป็นอย่างมากคือ ตำนานซูซูก จากการศึกษาสังเกตเป็นเพราะว่านักเรียนชอบดูละครพื้นบ้านอยู่แล้วและนิทานที่นำมาให้นักเรียนอ่านเป็นเรื่องที่นักเรียนรู้จักตัวละครเป็นอย่างดี เนื้อหาน่าสนใจ อ่านแล้วมีความไพเราะ เพลิดเพลิน และบทเรียนที่นักเรียนไม่ค่อยชอบและทำคะแนนได้น้อยที่สุดคือ บทร้อยกรองเรื่อง ไทยรวมกำลังตั้งมั่นจากการสังเกตจะเห็นว่านักเรียนจะต้องตีความหมายของบทร้อยกรอง ซึ่งส่วนมากนักเรียนจะไม่ค่อยเข้าใจความหมาย จึงใช้เวลานานผู้เรียนบางกลุ่มทำเสร็จไม่ทันเวลาต้องให้ครูคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างร่วมมือ เทคนิค CIRC ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากกว่าการสอนแบบปกติ เพราะนักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการใหม่ ๆ ได้ทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน นักเรียนคนที่เรียนอ่อนได้รู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่ถูกเพื่อนคนที่เรียนดีกว่าทอดทิ้ง เกิดความภาคภูมิใจที่ตนเองได้เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของกลุ่มสังเกตได้จากการที่ผู้เรียน เรียนด้วยความสนุกสนาน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ให้ความสนใจเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะสาระการอ่าน เรื่องการอ่านจับใจความ ควรใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ไว้ช่วยสอน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อนักเรียน

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้อย่างร่วมมือ เทคนิค CIRC มีกิจกรรมให้นักเรียน ได้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการนำเข้าสู่บทเรียน แต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหา และทำกิจกรรมตามขั้นตอน เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ จัดตารางเรียนวิชาละ 1 ชั่วโมง แต่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC แต่ละแผน ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ชั่วโมง ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่อง การอ่านจับใจความ จะต้องปรับเวลาในการทำกิจกรรม 3 ชั่วโมงติดต่อกัน จะพอดีกับการจัดกิจกรรม และนักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

1.3 การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC หลายๆ ครั้ง และกลุ่มเดิมซ้ำ ๆ อาจจะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ผู้สอนต้องหากิจกรรมอื่นเข้ามาเสริมในการนำเข้าสู่บทเรียน เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง และควรมีการเปลี่ยนสมาชิกในกลุ่มบ่อย ๆ

1.4 ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC เพื่อฝึกความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้ในการเรียนการสอนให้แพร่หลาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเลือกเนื้อหาที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ เช่น การอ่านคำควบกล้ำ การอ่านเพื่อความเข้าใจ หรือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ ที่ควรนำมาพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการสอนระหว่างการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กับรูปแบบการสอนอื่น ๆ เช่น แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ในระดับชั้นต่อไป